

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΝΟΜΟΣ ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ
ΔΗΜΟΣ ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ

**ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΤΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΗ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ**

ΤΑΧ. Δ/ΝΣΗ: Αθηνών 99 – 24134 Καλαμάτα
ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ: ΦΕΡΕΤΖΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
ΤΗΛΕΦΩΝΟ: 2721360810
ΦΑΞ: -
EMAIL: symparastatis@kalamata.gr

ΚΑΛΑΜΑΤΑ

30/03/2020

Αριθμ. Πρωτ.

Προς :

1.Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων – Γραφείο
Διοικητού , Κ.Σερβίας 10,10184, Αθήνα

2.Υπουργείο Εργασίας ,Κοινωνικής Ασφάλισης και
Κοινωνικής Αλληλεγγύης -Γενική Γραμματεία
Πρόνοιας , Σταδίου 29, 10110, Αθήνα

3.Υπουργείο Οικονομικών- Γραφείο Υπουργού και
Χρήστου Σταϊκούρα Νίκης 5-7, 10562, Αθήνα

Θέμα: Αναδρομικώς καταβαλλόμενες αποδοχές- Μηνιαία αναγωγή για την προστατευτική ρήτρα περί ακατασχέτου- κατάσχεση λόγω οφειλών προς το δημόσιο, σε τραπεζικούς λογαριασμούς στους οποίους κατατίθενται προνομιακά επιδόματα – ακατάσχετο τραπεζικών λογαριασμών (κατάσχεση σύνταξης με μη οφειλές από το Δημόσιο)

Αξιότιμοι-ες ,

Ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης εξετάζει αναφορές πολλών δημοτών σχετικά με το ανωτέρα θέμα . Ειδικότερα, μεγάλος αριθμός δημοτών καταγγέλλουν στο ΣτΔΕ ότι, όταν κατατίθενται στους τραπεζικούς λογαριασμούς τους, στους οποίους έχει επιβληθεί κατάσχεση λόγω οφειλών προς το δημόσιο, ποσά μεγαλύτερα του ακατασχέτου ορίου, προερχόμενα από πληρωμή αναδρομικών αποδοχών (μισθών, συντάξεων, επιδομάτων,

υπερωριακής απασχόλησης κλπ), τα πιστωτικά ιδρύματα προχωρούν στην κατάσχεση του συνόλου του ποσού, μη λαμβάνοντας υπόψη το στοιχείο της αναδρομικότητας της καταβολής.

Το ζήτημα αυτό, λόγω της σοβαρότητάς του, έχει αχθεί τρεις φορές μέχρι τώρα ενώπιον του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους το οποίο έχει εκδώσει τρεις γνωμοδοτήσεις: 1. Γνωμοδότηση 384/2013, Α' Τμήμα, επί ερωτήματος της τότε Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Εσόδων, 2. Γνωμοδότηση 41/2016, Α' Τμήμα, επί νεότερου ερωτήματος της ΓΓΔΕ και 3. Γνωμοδότηση 179/2017, Α' Τακτική Ολομέλεια, και πάλι επί ερωτήματος της ΓΓΔΕ (το ερώτημα παραπέμφθηκε στην Ολομέλεια με την 41/2016). Και οι τρεις αυτές γνωμοδοτήσεις κατέληξαν στο αυτό συμπέρασμα: *ότι τα πιστωτικά ιδρύματα υποχρεούνται να αναγάγουν το σύνολο των κατατεθέντων ποσών, που αφορούν αναδρομικώς καταβαλλόμενες αποδοχές, σε μηνιαία καταβολή και να εφαρμόσουν την προστατευτική ρήτρα περί ακατασχέτου του μηνιαίως καταβαλλόμενου ποσού κατά τα οριζόμενα στο πρώτο εδάφιο της παραγράφου 2 του άρθρου 31 του ΚΕΔΕ. Μάλιστα, στην 384/2013 αναφέρονται τα ακόλουθα: (σελ. 10-11) «Και αυτό γιατί, υπό την αντίθετη ερμηνευτική εκδοχή, θα αγόμασταν στο όλως άτοπο και απαράδεκτο γεγονός ο σκοπός (ratio) θεσμοθετήσεως των διατάξεων του άρθρου 4 του ν. 3714/2008, δυνάμει των οποίων επιδιώχθηκε για προφανείς κοινωνικούς λόγους η ενίσχυση της προστασίας μισθωτών και συνταξιούχων με χαμηλά εισοδήματα δια του καθορισμού ορίου ακατασχέτου, να εξαρτάται, όχι από αυτό καθαυτό το γεγονός του γενικού, ενιαίου, ομοιομόρφου και σταθερού κριτηρίου του ύψους του σε μηνιαία βάση καταβαλλόμενου περιοδικά ποσού, αλλά εξ αφορμής τυχαίου και συμπτωματικού γεγονότος. Δηλαδή από το εάν τα οφειλόμενα από τα οικεία ασφαλιστικά ταμεία ποσά σύνταξης καταβάλλονται απ' αυτά ευθύς εξαρχής κανονικά και περιοδικά ή παρίσταται ανάγκη να καταβληθούν εφάπαξ λόγω καθυστερημένης και μη εμπρόθεσμης μηνιαία καταβολής στους δικαιούχους τούτων. Και μάλιστα όταν τα ποσά αυτά ανάγονται, αναλύονται και αφορούν πάντοτε σε μηνιαίες συντάξεις, εκάστη των οποίων δεν είναι ανώτερη του πιο πάνω ορίου ακατασχέτου. Πλην όμως, το κριτήριο αυτό, προδήλως μη ανταποκρινόμενο και συνάδον με τους παραπάνω λόγους που επέβαλαν την καθιέρωση του ορίου του ακατασχέτου, πλήττει καίρια-έστω και εκ πλαγίου την ως άνω θεσπισθείσα αυξημένη*

προστασία ενός ελαχίστου μηνιαίου χρηματικού ποσού σύνταξης από την κατάσχεση και ως εκ τούτου δεν εκτιμάται ως θεσμικά ανεκτό».

Ωστόσο, παρά το γεγονός ότι δυο φορές το Α' Τμήμα και μια φορά η Ολομέλεια του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους έχει αποφανθεί περί της υποχρεωτικής αναγωγής σε μηνιαία καταβολή των κάθε είδους αναδρομικών ποσών, καμία από τις τρεις γνωμοδοτήσεις δεν έχει γίνει αποδεκτή από τον αρμόδιο Υπουργό Οικονομικών, ούτε και από τον Διοικητή της ΑΑΔΕ. Όπως είναι γνωστό, στις διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 7 του ν. 3086/2001 ορίζεται σαφώς ότι οι γνωμοδοτήσεις δεν δημιουργούν δικαίωμα υπέρ οποιουδήποτε τρίτου πριν από την αποδοχή τους με επισημειωτική πράξη από τον Πρόεδρο της Βουλής, τον αρμόδιο Υπουργό, ή [...] άλλο κατά νόμο αρμόδιο όργανο αυτού ή Ανεξάρτητης Διοικητικής Αρχής [...]. *Μετά την αποδοχή τους οι γνωμοδοτήσεις αποτελούν πράξεις που είναι υποχρεωτικές για τη Διοίκηση ή το Νομικό Πρόσωπο ή την Ανεξάρτητη Διοικητική Αρχή.*

Με βάση λοιπόν την εκκρεμότητα της αποδοχής των εν λόγω γνωμοδοτήσεων, τα πιστωτικά ιδρύματα αρνούνται να εφαρμόσουν την αναγωγή σε μηνιαία καταβολή και οι ΔΟΥ εισπράττουν άνευ αντιρρήσεως τα κατασχόμενα ποσά, στερώντας πλήθος δημοτών, οι οποίοι στην πλειοψηφία τους ανήκουν σε ευάλωτες κοινωνικοοικονομικά ομάδες, από τους στοιχειώδεις πόρους επιβίωσης, με την εφαρμογή μιας τακτικής που έχει ήδη γνωμοδοτηθεί από το 2013 ότι πλήττει καίρια την θεσπισθείσα προστασία των ελαχίστων εισοδημάτων και ως εκ τούτου δεν είναι θεσμικά ανεκτή.

Με δεδομένο το ότι οι κοινωνικοί λόγοι ενίσχυσης της προστασίας μισθωτών και συνταξιούχων που ήταν «προφανείς» το 2013, είναι πλέον ζήτημα μείζονος σημασίας για την κοινωνική συνοχή και την προάσπιση των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού, Ο ΣτΔΕ σας καλεί να προβείτε στην αποδοχή των ως άνω γνωμοδοτήσεων, ή τουλάχιστον της 179/2017 γνωμοδότησης της Ολομέλειας του ΝΣΚ, υποχρεώνοντας έτσι την διοίκηση να συμμορφωθεί προς τα εκεί οριζόμενα και να εκδώσετε σχετική οδηγία προς τα πιστωτικά ιδρύματα για την και εξ αυτών διευκόλυνση της εφαρμογής της.

Επιπροσθέτως ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης εξετάζει αναφορές δημοτών σχετικά με ζήτημα το ότι επιβλήθηκε κατάσχεση λόγω οφειλών προς το δημόσιο, σε τραπεζικούς λογαριασμούς στους οποίους κατατίθενται προνομιακά επιδόματα. Στην πλειοψηφία ζητήθηκε από το Χ πιστωτικό ίδρυμα αλλά και την αρμόδια Χ ΔΟΥ επιστροφή του κατασχεθέντος ποσού που αφορά στο εν λόγω επίδομα, με το αιτιολογικό ότι το εν λόγω ποσό

καταβάλλεται σε άτομα ευάλωτα σε επίπεδο κοινωνικο-οικονομικό αλλά και ατομικό, ως εκδήλωση φροντίδας της Πολιτείας, μέσω της τοπικής αυτοδιοίκησης, προς ενίσχυση των δυνατοτήτων επιβίωσής τους. Το ΥΠΕΣ παρέπεμψε το θέμα στην Διεύθυνση Πολιτικών ΑμεΑ του Υπουργείου Εργασίας -με σχετική εισήγηση, η οποία αφορά αποκλειστικά στον χαρακτηρισμό ως ακατάσχετων των προνοιακών επιδομάτων ΑμεΑ. Ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης ως ένας από τους αποδέκτες μεγάλου όγκου προβλημάτων των δημοτών που σχετίζονται με την οικονομική ύφεση, την υψηλή ανεργία ή υποαπασχόληση, την μείωση των εισοδημάτων, τις αθρόες κατασχέσεις τραπεζικών λογαριασμών για οφειλές, την γενικότερη φτωχοποίηση των νοικοκυριών και την αυξανόμενη εξάρτηση της επιβίωσης των ευπαθών και ευάλωτων ομάδων από προνοιακής φύσεως επιδόματα και βοηθήματα (καθώς και στην επικείμενη τροποποίηση του (νέου) Πτωχευτικού Κώδικα , θα ήθελε να θέσει υπόψη σας τα ακόλουθα: Α. Με τον αναγκαστικό νόμο 421/1937, οι σχετικές πιστώσεις που παρέχονται στην τοπική αυτοδιοίκηση «διατίθενται δια τους σκοπούς της Κοινωνικής Προνοίας δια κοινών αποφάσεων του Υπουργού Κρατικής Υγιεινής και Αντιλήψεως και του Υπουργού των Οικονομικών» (άρθρον 6). Σημειωτέον ότι οι πιστώσεις αυτές προέρχονται από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους (ΚΑΠ), και είναι ακατάσχετες εκ του νόμου, για το διάστημα για το οποίο βρίσκονται στα ταμεία των Δήμων.

Στο νόμο 2646/1998 Εθνικό Σύστημα Κοινωνικής Φροντίδας, ορίζεται ότι Κοινωνική Φροντίδα είναι η προστασία που παρέχεται σε άτομα ή ομάδες με προγράμματα πρόληψης και αποκατάστασης και αποσκοπεί να δημιουργήσει προϋποθέσεις ισότιμης συμμετοχής των ατόμων στην οικονομική και κοινωνική ζωή και να τους εξασφαλίσει αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης. Η στήριξη της οικογένειας αποτελεί βασικό στόχο των παραπάνω προγραμμάτων. Η παροχή κοινωνικής φροντίδας αποτελεί ευθύνη του κράτους. Συνεπώς, νόμος ορίζει τι είναι η κοινωνική φροντίδα, τι ανάγκες καλύπτει, τον αρμόδιο φορέα και τον υπόχρεο προς παροχή της φορέα τους, τους τρόπους που παρέχεται, τον σκοπό τους και τις πρωταρχικές ομάδες-στόχο της. Περαιτέρω καθίσταται σαφές ότι ο σκοπός του νομοθέτη ήταν εξ αρχής η πρόληψη, η αποκατάσταση, η ισότιμη συμμετοχή και το αξιοπρεπές επίπεδο διαβίωσης των ατόμων που είναι δικαιούχοι των προνοιακών αυτών επιδομάτων, σκοπός ο οποίος δεν συνάδει με το κατασχετό των επιδομάτων αυτών. Β. Με το άρθρο 51 του νόμου 4483/2017 (ΦΕΚ Α 107/31.07.17) του Υπουργείου Εσωτερικών,

προβλέφθηκε ότι τα βοηθήματα που χορηγούνται εκτάκτως από τους δήμους σε οικονομικά αδύναμους και πολύτεκνους «..είναι αφορολόγητα, δεν υπόκεινται σε οποιαδήποτε κράτηση, δεν κατάσχονται ούτε συμψηφίζονται με ήδη βεβαιωμένα χρέη προς Δημόσιο, ασφαλιστικά ταμεία, ΟΤΑ και νομικά πρόσωπα αυτών ή πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζονται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιουδήποτε άλλης παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα». Γ. Με την ΠΟΛ 1146/2017 η οποία συμπλήρωσε την ΠΟΛ 1092/2014, αναφορικά με την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 30 παρ. 4 του ΝΔ 356/1974 (ΚΕΔΕ) περί περιορισμού κατασχέσεων σε χέρια τρίτων, επίσημάνθηκε, μεταξύ άλλων, ότι «στην περπτώση που διαπιστώνεται ότι έχει επίβληθεί κατάσχεση σε (ατομικό ή κοινό) τραπεζικό λογαριασμό (ανεξάρτητα από το αν έχει δηλωθεί ως ακατάσχετος ή όχι) επί καταθέσεων προερχομένων από καταβολή προνοιακού ή άλλου «κοινωνικού επιδόματος» ή βοηθήματος, η κατάσχεση περιορίζεται, *μετά από αίτηση του οφειλέτη*, απόδεσμεύοντας το σύνολο του δεσμευθέντος κατά τα ανωτέρω ποσού, εφόσον κατά την κείμενη νομοθεσία τα ανωτέρω επιδόματα/βοηθήματα προβλέπονται ρητώς ως ακατάσχετα (όπως επίδομα κοινωνικού εισοδήματος αλληλεγγύης, επίδομα ανεργίας ΟΑΕΔ, επίδομα θέρμανσης, διατροφή ανηλικού τέκνου).

Η αποδέσμευση του συνόλου του δεσμευθέντος ποσού επιδόματος/βοηθήματος ισχύει και στην περίπτωση που ως δικαιούχος ή συνδικαιούχος του κατασχεθέντος τραπεζικού λογαριασμού αναγράφεται υποχρεωτικά τρίτο πρόσωπο όπως ο δικαστικός συμπαραστάτης του δικαστικώς συμπαραστατούμενου τέκνου ή ένας εκ των δύο γονέων στην περίπτωση διατροφής ανηλικού τέκνου.» Δ. Εφόσον γίνει δεκτή η εισήγηση της Διεύθυνσης Πολιτικών ΑμεΑ, πηγάζουσα εκ νέου από διερεύνηση αναφοράς υπόβληθείσας ενώπιον της Αρχής, θα προωθηθεί νομο-θετική ρύθμιση περί του ακατασχέτου των προνοιακών επιδομάτων/βοηθημάτων, τα οποία χορηγούνται αποκλειστικά σε ΑμεΑ. *Συνεπώς θα οδηγηθούμε σε μια νέα επί μέρους νομοθέτηση, η οποία πάλι θα καταλείπει κενά προστασίας και θα δημιουργήσει νέα προβλήματα.*

Για τους παραπάνω λόγους, ο ΣτΔΕ επανέρχεται στο θέμα και ερωτά α) αν οι νομοθετικές προβλέψεις που υφίστανται ήδη, τα προνοιακά επιδόματα αποτελούν ακόμη αντικείμενο κατάσχεσης για πάσης φύσεως οφειλές, πράγμα που έρχεται σε αντίθεση και ανατρέπει τόσο τον σκοπό τους όσο και την βούληση του θεσπίσαντος αυτά νομοθέτη, και εξακολουθούν να χρήζουν άμεσης, πλήρους και αποτελεσματικής κατά πάντων ρητής νομοθετικής

προστασίας; β) αν προβλέπεται μια γενικού χαρακτήρα ρύθμιση, ώστε να διατυπωθεί με διάταξη νόμου ότι τα πάσης φύσεως προνομοιακά βοηθήματα και επιδόματα τα οποία χορηγούνται από τους Δήμους προς τους δημότες ευπαθείς και οικονομικά ευάλωτους από διαφορετικούς λόγους, υγείας ή ανεργίας ή κοινωνικής περιθωριοποίησης, είτε είναι περιοδικώς καταβαλλόμενα, είτε έκτακτα, είτε αφορούν σε ΑμεΑ είτε όχι, είτε εισπράττονται απευθείας από τον δικαιούχο είτε από γονέα/κηδεμόνα ανηλίκου ή συμπαραστάτη συμπαραστατούμενου, είτε κατατίθενται σε ατομικούς είτε σε κοινούς λογαριασμούς, «..είναι αφορολόγητα;; δεν υπόκεινται σε οποιαδήποτε κράτηση, δεν κατάσχονται ούτε συμψηφίζονται με ήδη βεβαιωμένα χρέη προς Δημόσιο, ασφαλιστικά ταμεία, ΟΤΑ και νομικά πρόσωπα αυτών ή πιστωτικά ιδρύματα και δεν υπολογίζονται στα εισοδηματικά όρια για την καταβολή οποιοσδήποτε άλλης παροχής κοινωνικού ή προνοιακού χαρακτήρα;;» γ) επιτρέπεται η κατάσχεση σύνταξης από άτομο που δεν έχει οφειλές και εκκρεμότητες με το Δημόσιο με μόνη αιτιολογία ότι ο τραπεζικός λογαριασμός που κατατίθεται η σύνταξη του είναι κοινός με το τέκνο του; υπάρχει χρονικός περιορισμός προκειμένου να δηλωθεί ως ακατάσχετος ένας τραπεζικός λογαριασμός και μετά να δηλωθεί ένας άλλος τραπεζικός λογαριασμός μιας άλλης τράπεζας; (και ως πραγματικά περιστατικά από την υπ' αριθμ. XXX αναφορά δημότη : κοινός λογαριασμός στην Εθνική Τράπεζα τέκνου και μητέρας όπου κατατίθεται μόνο η σύνταξη της μητέρας ο οποίος είχε δηλωθεί ακατάσχετος. Η μητέρα δεν έχει καμία οφειλή προς το Δημόσιο, το τέκνο το τελευταίο τρίμηνο βρήκε εργασία-ημιαπασχόληση και αναγκάστηκε να ανοίξει λογαριασμό μισθοδοσίας στην Alpha Bank και να δηλώσει αυτόν ως ακατάσχετο. Το αποτέλεσμα αυτού ήταν να κατασχεθεί από τον κοινό λογαριασμό μέρους της σύνταξης λόγω οφειλών του τέκνου προς το Δημόσιο –το τέκνο προέβη σε όλες τις απαιτούμενες διαδικασίες προκειμένου να ανοίξει νέο λογαριασμό στην Εθνική Τράπεζα με μόνη δικαιούχο τη μητέρα της ώστε να κατατίθεται στον νέο αυτό λογαριασμό η συντάξη της μητέρας. Όμως και πάλι στον νέο λογαριασμό κατατέθηκε μέρος της σύνταξης αυτής !!! και δεσμεύτηκε το υπόλοιπο ποσό στον προηγούμενο κοινό λογαριασμό τους χωρίς καμία ενημέρωση και χωρίς καμία διαβεβαίωση από τους τραπεζικούς υπαλλήλους αν τον Απρίλιο του 2020 η σύνταξη θα καταβληθεί κανονικά στον νέο λογαριασμό με μόνη δικαιούχο την υπέργηρη μητέρα η οποία δεν έχει οφειλές πουθενά” .

Κατόπιν των ανωτέρω, σας παρακαλούμε να μας ενημερώσετε για τις απόψεις σας επί των προαναφερθέντων θεμάτων και τις τυχόν ενέργειες στις οποίες προτίθεστε να προβείτε.

**Ο ΣΥΜΠΑΡΑΣΤΑΤΗΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΤΗ
ΚΑΙ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ**

Γεώργιος Κων. Φερετζάκης

ΚΟΙΝ/ΣΗ:

- 1 κ. Δήμαρχο Καλαμάτας
- 2 κα Γενική Γραμματέα Δήμου Καλαμάτας
- 3 Επικεφαλής Δημοτικών Παρατάξεων
- 4 κ. Πρόεδρο Δικηγορικού Συλλόγου Καλαμάτας κ. Περικλή Ξηρογιάννη

